

ESIMESE ASTME KOHTU MÄÄRUS (kolmas koda)
13. detsember 2005*

Kohtuasjas T-397/02,

Arla Foods AMBA, asukoht Viby (Taani),

Løgismose A/S, asukoht Broby (Taani),

Nordex Food A/S, asukoht Dronninglund (Taani),

Sinai Landmejeri, asukoht Broby,

Andelsmejeriet Sædager, asukoht Hobro (Taani),

Søvind Mejeri, asukoht Horsens (Taani),

Steensgaard Herregårdsmejeri, asukoht Millinge (Taani),

Mejeriet Grambogård I/S, asukoht Tommerup (Taani),

Kirkeby Cheese Export, asukoht Svendborg (Taani),

esindaja: advokaat G. Lett,

hagejad,

* Kohtumenetluse keel: taani

keda toetavad

Suurbritannia ja Põhja-Iiri Ühendkuningriik, esindaja: P. Ormond, kohtudokumentide kättetoimetamise aadress Luxembourg'is,

versus

Euroopa Ühenduste Komisjon, esindajad: H. Støvlbæk, J. Iglesias Buhigues ja A.-M. Rouchaud-Joët, kohtudokumentide kättetoimetamise aadress Luxembourg'is,

kostja,

keda toetavad

Kreeka Vabariik, esindajad: V. Kontolaimos, I. Chalkias ja M. Tassopoulou, kohtudokumentide kättetoimetamise aadress Luxembourg'is,

ja

Syndesmos Ellinikon Viomichanion Galaktokomikon Proïonton (SEV-GAP), asukohaga Ateena (Kreeka), esindaja: advokaat N. Korogiannakis,

menetlusse astujad,

mille esemeks on nõue tühistada komisjoni 14. oktoobri 2002. aasta määrus (EÜ) nr 1829/2002, millega muudetakse määruse (EÜ) nr 1107/96 lisa seoses nimetusega „feta” (EÜT L 277, lk 10; ELT eriväljaanne 3/37, lk 195),

EUROOPA ÜHENDUSTE ESIMESE ASTME KOHUS (kolmas koda),

koosseisus: koja esimees M. Jaeger, kohtunikud J. Azizi ja E. Cremona,

kohtusekretär: E. Coulon,

on andnud järgmise

määruse

Õiguslik raamistik

- 1 Nõukogu 14. juuli 1992. aasta määrusega (EMÜ) nr 2081/92 põllumajandustoodete ja toiduainete geograafiliste tähiste ja päritolunimetuste kaitse kohta (EÜT L 208, lk 1; ELT eriväljaanne 03/13, lk 4; edaspidi „alusmäärus”) kehtestatakse vastavalt selle artiklile 1 teatavate põllumajandustoodete ja toiduainete päritolunimetuste ja geograafiliste tähiste kaitset käsitlevad eeskirjad.

- 2 Vastavalt alusmääruse artikli 2 lõike 2 punktile a on „päritolunimetus — piirkonna, konkreetse koha või erandjuhtudel riigi nimetus, millega kirjeldatakse põllumajandustoodet või toiduainet,

— mis on pärit kõnealusest piirkonnast, konkreetsest kohast või riigist

ning

— mille kvaliteediomadused tulenevad valdavalt või eranditult teatavast geograafilisest piirkonnast koos selle looduslike ja inimfaktoritega ning mille tootmine, töötlemine ja valmistamine toimub määratletud geograafilises piirkonnas”.

- 3 Alusmääruse artikli 2 lõige 3 näeb ette:

„Päritolunimetustena käsitatakse ka teatavaid traditsioonilisi geograafilisi või mitte-geograafilisi nimetusi, mis tähistavad teatavast piirkonnast või konkreetsest kohast pärit põllumajandustoodet või toiduainet ja vastavad lõike 2 punkti a teises taandes osutatud tingimustele.”

- 4 Alusmääruse artikkel 3 sätestab, et üldnimetuseks muutunud nimetusi ei või registreerida. Nimetatud määruse kohaldamisel tähendab „nimetus, mis on muutunud üldnimetuseks” põllumajandustoote või toiduaine nimetust, mis vaatamata sellele, et see on seotud koha või piirkonnaga, kus kõnealust toodet või toiduainet algselt valmistati või turustati, on muutunud põllumajandustoote või toiduaine üldnimetuseks.
- 5 Otsustamaks, kas nimetus on või ei ole muutunud üldnimetuseks, võetakse arvesse kõiki tegureid, eelkõige:

— olukorda liikmesriigis, kust nimetus pärineb, ning tarbimispiirkondades,

— olukorda teistes liikmesriikides,

— asjakohaseid riigi või ühenduse õigusakte.

- 6 Kaitstud päritolunimetusena registreerimiseks peab põllumajandustoodet või toiduaine vastama alusmääruses sätestatud tingimustele ja eelkõige kõnealuse määruse artikli 4 lõikes 1 määratletud tehno spetsifikatsioonile. See registreerimine annab nimetusele ühenduse kaitse.

- 7 Alusmääruse artiklites 5–7 kehtestatakse nimetuse registreerimise kord, niinimetatud „tavamenetlus”, mis võimaldab igasugusel rühmal, mis on määratletud ühe ja sama põllumajandustoote või toiduainega tegelevate tootjate ja/või töötlejate ühendusena või teatud tingimustel igal füüsilisel või juriidilisel isikul esitada registreerimistaotlust liikmesriigis, kus asub asjaomane geograafiline piirkond. Liikmesriik kontrollib, kas taotlus on õigustatud ja edastab selle komisjonile. Kui komisjon leiab, et nimetus vastab kaitse saamise tingimustele, avaldab ta alusmääruse artikli 6 lõikes 2 täpsustatud andmed Euroopa Ühenduste Teatajas.

- 8 Alusmääruse artikkel 7 sätestab:

„1. Kuue kuu jooksul pärast artikli 6 lõikes 2 osutatud avaldamist Euroopa Ühenduste Teatajas võib iga liikmesriik esitada registreerimisele vastuväite.

2. Liikmesriikide pädevad ametiasutused tagavad, et kõikidel isikutel, kes tõendavad oma õigustatud majanduslikku huvi, lubatakse taotlusega tutvuda. Lisaks võivad liikmesriigid vastavalt liikmesriikides valitsevale olukorrale võimaldada taotlustega tutvuda ka teistel õigustatud huvi omavatel isikutel.

3. Iga füüsiline või juriidiline isik, keda registreerimine õigustatult puudutab, võib esitada vastuväite kavandatud registreerimisele, saates nõuetekohaselt põhjendatud avalduse oma elu- või asukohaliikmesriigi pädevale ametiasutusele. Pädev asutus

võtab vajalikud meetmed, et võtta märkusi või vastuväiteid arvesse ettenähtud tähtaja jooksul.

[...]"

- 9 Kui ükski liikmesriik ei esita komisjonile vastuväiteid kavandatud registreerimise kohta, kantakse nimetus komisjoni peetavasse „Kaitstud päritolunimetuste ja kaitstud geograafiliste tähiste registrisse”.
- 10 Kui vastuväide on vastuvõetav ja asjaomased liikmesriigid ei jõua omavahel kokkuleppele vastavalt alusmääruse artikli 7 lõikele 5, võtab komisjon sama määruse artiklis 15 sätestatud korras (korralduskomitee menetlus) vastu otsuse. Alusmääruse artikli 7 lõike 5 punkt b sätestab, et komisjon teeb otsuse, võttes arvesse „mõistlikke ja õiglasi tavasid ning segiajamise tegelikku tõenäosust”.
- 11 Alusmääruse artikkel 17 näeb ette registreerimiskorra, niinimetatud „lihtsustatud menetluse”, mis erineb tavamenetlusest. Selle korra kohaselt teatavad liikmesriigid komisjonile seaduslikult kaitstud nimetused või kasutamise käigus kehtestatud nimetused, mida nad soovivad registreerida vastavalt alusmäärusele. Alusmääruse artiklis 15 sätestatud korda kohaldatakse *mutatis mutandis*. Selle määruse artikli 17 lõike 2 teine lause täpsustab, et artiklis 7 sätestatud vastuväitemenetlust lihtsustatud menetluse suhtes ei kohaldata.

Vaidluse aluseks olevad asjaolud

- 12 Kreeka valitsus esitas 21. jaanuari 1994. aasta kirjaga alusmääruse artikli 17 alusel komisjonile taotluse nimetuse „feta” registreerimiseks kaitstud päritolunimetuseks.
- 13 Komisjon esitas 19. jaanuaril 1996 alusmääruse artikliga 15 asutatud korralduskomiteele määruse eelnõu, milles oli nimekiri nimetustest, mida soovitakse alusmääruse artikli 17 alusel registreerida kaitstud geograafiliste tähistena või kaitstud päritolunimetustena. Selles nimekirjas oli ka nimetus „feta”. Kuna korralduskomitee ei esitanud antud tähtaja jooksul nimetatud ettepaneku kohta arvamust, esitas komisjon 6. märtsil 1996 vastavalt alusmääruse artikli 15 neljandale lõigule ettepaneku nõukogule. Nõukogu ei teinud alusmääruse artikli 15 viiendas lõigus sätestatud kolmekuulise tähtaja jooksul otsust.
- 14 Seetõttu võttis komisjon vastavalt alusmääruse artikli 15 viiendale lõigule 12. juunil 1996 vastu määruse (EÜ) nr 1107/96 geograafiliste tähiste ja päritolunimetuste registreerimise kohta [alus]määruse artiklis 17 sätestatud korras (EÜT L 148, lk 1; ELT eriväljaanne 03/19, lk 176). Vastavalt määruse nr 1107/96 artiklile 1 registreeriti nimetus „feta” kaitstud päritolunimetuseks nimetatud määruse lisa A osa rubriigis „juustud” „Kreeka” riigi nime all.
- 15 Euroopa Kohus tühistas 16. märtsi 1999. aasta otsusega liidetud kohtuasjades C-289/96, C-293/96 ja C-299/96: Taani jt v. komisjon (EKL 1999, lk I-1541) määruse

nr 1107/96 osas, millega registreeriti nimetus „feta” kaitstud päritolunimetuseks. Euroopa Kohus leidis oma otsuses, et küsimuse osas, kas nimetus „feta” on muutunud üldnimetuseks, ei ole komisjon piisavalt arvesse võtnud alusmääruse artikli 3 lõike 1 kolmandas lõigus loetletud tegureid.

- 16 Selle kohtuotsuse järel võttis komisjon 25. mail 1999 vastu määruse (EÜ) nr 1070/1999, millega muudetakse määruse (EÜ) nr 1107/96 lisa (EÜT L 130, lk 18; ELT eriväljaanne 03/25, lk 274), millega kustutati nimetus „feta” kaitstud päritolunimetuste ja geograafiliste tähiste registrist ning määruse nr 1107/96 lisast.
- 17 Komisjon vaatas seejärel Kreeka valitsuse esitatud registreerimistaotluse uuesti läbi ning esitas alusmääruse artikli 15 teise lõigu kohaselt korralduskomiteele määruse eelnõu ettepanekuga kanda nimetus „feta” kaitstud päritolunimetuseks alusmääruse artikli 17 alusel kaitstud päritolunimetuste ja kaitstud geograafiliste tähiste registrisse. Kuna komitee ei esitanud antud tähtaja jooksul nimetatud eelnõu kohta arvamust, esitas komisjon vastavalt alusmääruse artikli 15 neljandale lõigule eelnõu nõukogule.
- 18 Kuna nõukogu ei teinud alusmääruse artikli 15 viiendas lõigus sätestatud tähtaja jooksul eelnõu kohta otsust, andis komisjon 14. oktoobril 2002 määruse (EÜ) nr 1829/2002, millega muudetakse määruse (EÜ) nr 1107/96 lisa seoses nimetusega „feta” (EÜT L 277, lk 10; ELT eriväljaanne 03/37, lk 195; edaspidi „vaidlustatud määrus”). Selle määrusega registreeriti uuesti nimetus „feta” kaitstud päritolunimetuseks ning lisati määruse nr 1107/96 lisa A osa rubriikidesse „juustud” ja „Kreeka”.

Menetlus

- 19 Esimese Astme Kohtu kantseleisse 19. detsembril 2002 saabunud avaldusega esitasid hagejad käesoleva hagi.
- 20 Komisjon palus 5. veebruari 2003. aasta kirjaga menetluse peatada kuni otsuste väljakuulutamiseni kohtuasjades C-465/02 ja C-466/02.
- 21 Hagejad teatasid 26. veebruari 2003. aasta kirjaga, et nad on menetluse peatamise vastu.
- 22 Esimese Astme Kohus jättis 19. märtsi 2003. aasta otsusega menetluse peatamine taotluse rahuldamata.
- 23 Esimese Astme Kohtu kodukorra artikli 114 alusel esitas komisjon eraldi menetlusdokumendina Esimese Astme Kohtu kantseleisse 5. juunil 2003 saabunud vastuvõetamatuse vastuväite.
- 24 Hagejad esitasid 20. augustil 2003 vastuväitele vastuseks kirjalikud märkused.
- 25 Esimese Astme Kohtu kantseleisse vastavalt 16. aprillil ja 9. mail 2003 saabunud avaldustega esitasid Kreeka Vabariik ja Kreeka Piimatootjate Ühendus Syndesmos Ellinikon Viomichanion Galaktokomikon Proïonton (SEV-GAP) taotluse astuda menetlusse komisjoni nõuete toetuseks.

- 26 Suurbritannia ja Põhja-Iiri Ühendkuningriik palus 2. mail 2003 kohtukantseleisse saabunud avalduses luba menetlusse astumiseks hagejate nõuete toetuseks.
- 27 Kreeka Vabariigil ning Suurbritannia ja Põhja-Iiri Ühendkuningriigil lubati 8. septembri 2003. aasta määrusega menetlusse astuda.
- 28 Kreeka Vabariik esitas 21. oktoobril 2003 menetlusse astuja seisukohad komisjoni nõuete toetuseks.
- 29 SEV-GAP-il lubati 23. märtsi 2004. aasta määrusega menetlusse astuda.
- 30 SEV-GAP esitas 10. mail 2004 menetlusse astuja seisukohad komisjoni nõuete toetuseks.
- 31 Suurbritannia ja Põhja-Iiri Ühendkuningriik ei esitanud ettenähtud tähtaja jooksul menetlusse astuja seisukohti.

Poolte nõuded

- 32 Hagejad paluvad Esimese Astme Kohtul:

— tühistada vaidlustatud määrus;

— mõista kohtukulud välja komisjonilt.

33 Oma vastuvõetamatuse vastuväites palub komisjon Esimese Astme Kohtul:

— jätta hagi vastuvõetamatuse tõttu rahuldamata;

— mõista kohtukulud välja hagejatelt.

34 Märkustes vastuvõetamatuse väite kohta paluvad hagejad Esimese Astme Kohtul jätta vastuvõetamatuse vastuväide rahuldamata.

35 Menetlusse astuja seisukohtades paluvad Kreeka Vabariik ja SEV-GAP Esimese Astme Kohtul:

— jätta hagi vastuvõetamatuse tõttu rahuldamata;

— mõista kohtukulud välja hagejatelt.

Õiguslik käsitlus

- 36 Käesoleva hagi taotlejad hagejad vaidlustatud määruse tühistamist.
- 37 Komisjon ning nii tema toetuseks menetlusse astunud Kreeka Vabariik kui ka SEV-GAP on seisukohal, et hagi on vastuvõetamatu põhjusel, et hagejatel ei ole õigust esitada hagi EÜ artikli 230 neljanda lõigu alusel. Kreeka Vabariik väidab ühtlasi, et hagi esitati hilinenult.
- 38 Vastavalt kodukorra artikli 114 lõikele 1 võib Esimese Astme Kohus poole taotlusel otsustada vastuvõetamatuse küsimuse asja sisuliselt arutamata. Vastavalt sama artikli lõikele 3 on edasine menetlus suuline, kui Esimese Astme Kohus ei otsusta teisiti. Käesoleva kohtuasja puhul leidis Esimese Astme Kohus, et antud kohtuasjas on toimikus sisalduvad materjalid asja piisavalt selgitanud ning otsustas sellest tulenevalt teha komisjoni esitatud vastuväite kohta otsuse ilma suulist menetlust avamata.
- Kreeka Vabariigi viidatud asja läbivaatamist takistav asjaolu, mis tuleneb hagi hilinenult esitamisest*
- 39 Kreeka Vabariik väidab, et hagi on vastuvõetamatu põhjusel, et see esitati pärast tähtaja möödumist. Kuna vaidlustatud määrus avaldati 15. oktoobril 2002 ja hagi esitati alles 19. detsembril 2002, ei peetud kinni EÜ artikli 230 viiendas lõigus sätestatud kahekuulisest tähtajast.

- 40 Tuleb tõdeda, et see asja läbivaatamist takistav asjaolu on ilmselgelt põhjendamatu. Hagi esitamise tähtaeg hakkab vastavalt kodukorra artikli 102 lõikele 1 kulgema alates ajast, mil on möödunud neliteist päeva kõnealuse õigusakti avaldamise päevast. Sellele lisandub kodukorra artikli 102 lõikes 2 ettenähtud tähtaja pikendamine seoses suure vahemaaga, st täiendavalt kümme päeva. Järelikult esitati käesolev hagi tähtaegselt.

Asja läbivaatamist takistav asjaolu, mis tuleneb hagejate kaebeõiguse puudumisest

Poolte argumendid

- 41 Komisjon, Kreeka Vabariik ja SEV-GAP väidavad, et hagi on esitatud üldiselt kohaldatava määruse vastu EÜ artikli 249 teise lõigu tähenduses, ning et vaidlustatud määrus ei puuduta hagejaid isiklikult.
- 42 Hagejad leiavad, et hagi on vastuvõetav. Nad märgivad, et asjaolu, et vaidlustatud määruse puhul on tegemist üldiselt kohaldatava määrusega, ei välista seda, et määrus puudutaks neid isiklikult ja otseselt. Nad esitavad selle põhjenduseks viis argumenti.
- 43 Esiteks väidavad hagejad, et määrus puudutab neid isiklikult, kuna neil on nimetuse „feta” või „dansk Feta” kasutamise eriõigus. Seega leiavad nad, et vaidlustatud määrus ohustab ühelt poolt nende ajalooliselt väljakujunenud õigust kasutada nimetust „feta” ja teiselt poolt nende kui Taani tootjate õigust kasutada seadusega kaitstud nimetust „dansk Feta”, kuivõrd see määrus annab Kreeka tootjatele nimetuse „feta” kasutamise ainuõiguse. Nad rõhutavad, et nad toodavad feta juustu

nimetusega „dansk Feta” vastavalt Taani seadustele, mis annavad selle nimetuse kasutamise õiguse Taani feta juustu tootjatele. Peale selle märgivad nad, et nimetus „dansk Feta” on olemuselt „kvaliteedimärk”, mis võimaldab märkida, et toode vastab teatud toote päritolu, koostise, valmistusmeetodi või kvaliteedi kriteeriumidele, mis on seadustes kindlaks määratud.

- 44 Oma argumentide põhjenduseks viitavad hagejad Euroopa Kohtu 18. mai 1994. aasta otsusele kohtuasjas C-309/89: *Codorníu v. nõukogu* (EKL 1994, lk I-1853), Esimese Astme Kohtu 26. märtsi 1999. aasta määrusele kohtuasjas T-114/96: *Biscuiterie-confiserie LOR ja Confiserie du Tech v. komisjon* (EKL 1999, lk II-913) ja 30. jaanuari 2001. aasta määrusele kohtuasjas T-215/00: *La Conqueste v. komisjon* (EKL 2001, lk II-181).
- 45 Selleks soovivad nad loetletud kohtupraktikale tuginedes kasutada siseriikliku õiguse alusel omandatud õigusega sarnast erilist õigust, kuivõrd neil on Taanis olnud kaitstud õigus kasutada nimetust „dansk Feta”, mis annab hagejate väitel neile määrusest nr 2081/92 tuleneva õigusega analoogse kaitse. See süstemaatiliselt kasutatav õigus on hagejate arvates eelkõige nendel Taani tootjatel, keda nimetuse „feta” registreerimine kahjustab, kuna see takistab neil kasutamast tarbijate seas laialdast vastuvõttu leidnud nimetust.
- 46 Teiseks leiavad hagejad, et nende olukorda eristab see, et nende toodang moodustab kõige suurema osa kogu Euroopa Liidu feta juustu toodangust. Arla Foods AMBA on hagejate väitel seega Euroopa Ühenduse suurim feta juustu üksiktootja, kelle toodang moodustas 2001. aastal 15 609 tonni. Peale selle moodustas hagejate kogutoodang ajavahemikul 1988–1995 keskmiselt 39% feta juustu kogutoodangust Euroopa Liidus ja 13% aastal 2001.

- 47 Kolmandaks väidavad hagejad, et nimetuse „feta” ainult Kreeka tootjate jaoks registreerimise tagajärjed eristavad nende olukorda konkurentsi seisukohast. Nad kinnitavad sellega seoses, et registreerimine Kreeka päritolunimetusena kahjustab nende turupositsiooni, seda enam, et Kreeka tootjad, kellel on ainsana õigus kasutada nimetust „feta”, on hagejate suurimad konkurendid Euroopa turul.
- 48 Neljandaks leiavad hagejad, et kui komisjonil on kohustus arvestada kavandatava meetme tagajärgedega teatavate üksikisikute olukorrale, peavad kõnealuseid üksikisikuid olema eristatavad. Nad märgivad, et antud juhul on komisjonil tegemist sellise juhtumiga, nimelt alusmääruse artikli 3 seisukohast, millest tuleneb, et komisjon on kohustatud päritolunimetuse registreerimise kohta esitatud vastuväite hindamisel arvesse võtma teistes liikmesriikides olemas olevaid ja seaduslikult turustatavaid tooteid. Nad tuginevad oma argumentides Esimese Astme Kohtu 3. mai 2002. aasta otsusele kohtuasjas T-177/01: Jégo-Quéré v. komisjon (EKL 2002, lk II-2365).
- 49 Viiendaks väidavad hagejad, et meede puudutab neid isiklikult tõhusa kohtuliku kaitse põhimõtte seisukohast. Nad kinnitavad, et nad ei saanud vastust Euroopa Kohtule kohtuasjas C-317/95: Canadane Cheese Trading AMBA (EKL 1995, lk I-4681) esitatud eelotsuse küsimusele, kuna eelotsusetaotluse esitanud kohus võttis selle tagasi. Nad väidavad ühtlasi, et nad ei saa esitada hagi siseriiklikusse kohtusse üleminekuajal, sest päritolunimetusega „dansk Feta” juustu turustamine toob neile õiguslikke tagajärgi alles pärast üleminekuaja lõppu. Lõpuks toovad nad esile, et isikliku huvi mõistet tuleb kohaldada ühtemoodi Kreeka tootjate ja Taani tootjate suhtes. Juhul kui Kreeka taotlus nimetuse „feta” registreerimiseks oleks rahuldamata jäetud, oleks Kreeka tootjatel olnud õigus seda otsust vaidlustada, siis seega antud juhul peaks see olema samamoodi hagejate puhul, arvestades nende taotluse tagasilükkamist.

Esimese Astme Kohtu hinnang

- 50 EÜ artikli 230 neljas lõik sätestab, et iga füüsiline või juriidiline isik võib algatada menetluse temale adresseeritud otsuse vastu ja määruse alusel tehtud otsuse vastu, mis teda otseselt ja isiklikult puudutab.
- 51 Vastavalt väljakujunenud kohtupraktikale on määruse ja otsuse eristamise kriteeriumiks see, kas asjaomane akt on üldiselt kohaldatav või mitte (Euroopa Kohtu 23. novembri 1995. aasta määrus kohtuasjas C-10/95 P: *Asocarne v. nõukogu*, EKL 1995, lk I-4149, punkt 28, ja 24. aprilli 1996. aasta määrus kohtuasjas C-87/95 P: *Cassa nazionale di previdenza ed assistenza a favore degli avvocati e dei procuratori v. nõukogu*, EKL 1996, lk I-2003, punkt 33). Akt on üldiselt kohaldatav, kui see kuulub kohaldamisele objektiivselt määratletavates olukordades ning kui sellest tulenevad õiguslikud tagajärjed abstraktselt määratletud isikute ringile (Esimese Astme Kohtu 10. juuli 1996. aasta otsus kohtuasjas T-482/93: *Weber v. komisjon*, EKL 1996, lk II-609, punkt 55 ja seal viidatud kohtupraktika).
- 52 Käesolevas kohtuasjas tagab vaidlustatud määrus nimetusele „feta” alusmäärusega ettenähtud päritolunimetuse kaitse. See kaitse seisneb selles, et nimetuse „feta” kasutamise õigus on üksnes nendel nimetatud geograafilise piirkonna tootjatel, kelle tooted vastavad tehnospetsifikaadis feta juustule sätestatud geograafilistele ja kvaliteedinõuetele. Vaidlustatud määrus tunnustab kõigi ettevõtjate õigust, kelle tooted vastavad ettenähtud geograafilistele ja kvaliteedinõuetele, turustada oma toodangut kõnealuse nimetuse all ning keelab selle kõigile ettevõtjatele, kelle toodang ei vasta asjaomastele nõuetele, mis on kõigi ettevõtjate jaoks ühesugused. Vaidlustatud määrus kuulub kohaldamisele nii kõigi praeguste kui tulevaste feta juustu tootjate suhtes, kellele on seaduslikult kõnealuse nimetuse kasutamise õigus antud, kui ka kõigi nende suhtes, kellel on keelatud pärast üleminekuperioodi lõppu kõnealust nimetust kasutada. See ei hõlma üksnes liikmesriikides tegutsevaid tootjaid, vaid toob õiguslikke tagajärgi kaasa ka määramata hulga kolmandate riikide tootjatele, kes soovivad praegu või tulevikus ühendusse feta juustu importida (Esimese Astme Kohtu 6. juuli 2004. aasta määrus kohtuasjas T-370/02: *Alpenhain-Camembert-Werk jt v. komisjon*, EKL 2004, lk II-2097, punkt 54).

- 53 Seega on vaidustatud määrus EÜ artikli 249 teise lõigu tähenduses üldiselt kohaldatav meede. Seda kohaldatakse objektiivselt määratletud olukordades ja see toob kaasa õiguslikke tagajärgi abstraktsel viisil määratletud isikute ringile (eespool punktis 52 viidatud määrus Alpenhain-Camembert-Werk jt v. komisjon, punkt 55). Selline üldine kohaldatavus tuleneb lisaks sellele ka kõnealuse määruse eesmärgist kaitsta registreeritud geograafilisi tähiseid ja päritolunimetusi kõigi suhtes ja kogu Euroopa Ühenduses.
- 54 Siiski ei ole välistatud, et olemuselt ja ulatuselt üldiselt kohaldatav säte võib konkreetset füüsilist või juriidilist isikut isiklikult puudutada. See kehtib juhul, kui asjaomane akt mõjutab konkreetset isikut viimase teatavate eriomaduste tõttu või faktilise olukorra tõttu, mille poolest ta erineb kõigist teistest isikutest, ja seetõttu eristab teda sarnaselt õigusakti konkreetse adressaadiga (Euroopa Kohtu 15. juuli 1963. aasta otsus kohtuasjas 25/62: Plaumann v. komisjon, EKL 1963, lk 197, 223; eespool punktis 44 viidatud kohtuotsus Codorniu v. nõukogu, punktid 19 ja 20, ja eespool punktis 52 viidatud määrus Alpenhain-Camembert-Werk jt v. komisjon, punkt 56).
- 55 Antud juhul ei võimalda ükski hagejate argument tuvastada vähimatki omadust, mis oleks neile eriomane, või neile iseloomulikku faktilist olukorda, mis seetõttu eristaksid neid teistest asjaomastest ettevõtjatest. Vastupidi, vaidlustatud määrus puudutab hagejateks olevaid ettevõtjaid vaid seetõttu, et nad on juustu tootvad või turustavad ettevõtjad, kes ei vasta kaitstud päritolunimetuse „feta” kasutamise tingimustele. Määrus puudutab hagejaid seega samamoodi nagu kõiki teisi ettevõtjaid, kelle tooted ei vasta samuti kõnealustes ühenduse sätetes ette nähtud nõuetele.
- 56 Kõigepealt, mis puudutab argumenti, mille kohaselt määrus puudutab hagejaid isiklikult, kuivõrd neil on erioigus kasutada nimetust „feta” või „dansk Feta”, siis tuleb kõigepealt märkida, et on tõsi, et see taotletav nimetus „dansk Feta” ei ole

alusmääruse alusel kaitstud päritolunimetus ega geograafiline tähis. Ent erinevalt kaubamärkide valdkonnas valitsevast olukorrast, kus on samal ajal olemas nii riiklikul kui ka ühendusel tasandil korraldatud kaitsesüsteem, saab kõnesolevaid päritolunimetusi või geograafilisi tähiseid kaitsta kõikides liikmesriikides vaid siis, kui need on registreeritud vastavalt alusmäärusele ühenduse tasandil. Tuleb ühtlasi märkida, et hagejad ei väitnud samuti, et Taani Kuningriik oleks teatanud komisjonile alusmääruse artikli 17 alusel nimetusest „dansk Feta” kui seaduslikult Taanis kaitstud nimetusest. Sellest tulenevalt ei saa Taani õigusnormid anda hagejatele selliste kaubamärgiõigustega analoogseid erilisi õigusi, mis on hagejal eespool punktis 44 viidatud kohtuasjas Codorníu v. nõukogu.

- 57 Seejärel tuleb arvestada, et hagejad ei tõenda, et nimetuse „feta” või „dansk Feta” kasutamise õigus, mida nad väidavad endil olevat, tuleneb analoogsest erilisest õigusest, mille nad on omandanud riiklikul või ühenduse tasandil enne vaidlustatud määruse vastu võtmist ja mida oleks määrusega kahjustatud eespool punktis 44 viidatud kohtuotsuse Codorníu v. nõukogu ja määruse La Conquete v. komisjon tähenduses.
- 58 Asjaolu, et hagejad on oma toodangut juba kaua aega nimetuse „feta” või „dansk Feta” all turustanud, ei anna neile erilist õigust eespool viidatud kohtupraktika tähenduses. Seetõttu ei erine hagejate olukord millegi poolest teiste tootjate omast, kes on samuti oma toodangut nimetuste „feta” või „dansk Feta” all turustanud ja kellel ei ole lubatud seda nimetust enam kasutada, kuna see on registreeritud kaitstud päritolunimetusena (vt selle kohta eespool punktis 52 viidatud määrus Alphenhain-Camembert-Werk jt v. komisjon, punkt 66).
- 59 Nimetuse „dansk Feta” esinemine Taani seadustes ei kummuta seda järeldust.

- 60 Ühelt poolt ei erista see õigusnorm hagejate olukorda ülejäänute omast, sest see on kohaldatav kõikidele ettevõtjatele, kes toodavad Taani seadustes kindlaks määratud tingimustele vastavat juustu.
- 61 Teiselt poolt ei anna nimetatud õigusnorm hagejatele mingeid erilisi õigusi. Nimelt, nagu nähtub kohtutoimikust ja eespool punktis 15 viidatud kohtuotsusest Taani jt v. komisjon (punkt 63), mille kohaselt „on Taani valitsuse sõnul alates 1963. aastast selles riigis kehtinud õigusnormid, mis nõuavad, et seal toodetud feta tähistatakse siltidega, millel on selgelt märgitud „Taani feta””, piirdub Taani õigusnorm, millele hagejad tuginevad, kõnesoleva juustu päritolu märkimise kohustuse sätestamisega.
- 62 Kõnesolev õigusnorm ei ole seega meede, mis annab hagejatele erilise õiguse, vaid vastupidi, kohustab neid lisama oma tootele täpsustuse „dansk” selleks, et neil oleks lubatud feta juustu Taanis toota ja turustada.
- 63 Hagejad ei saa seega Taani õigusnormile tuginedes väita, et nad on erilises olukorras, mille tõttu neil on õigus vaidlustatud määruse vastu hagi esitada, erinevalt kõikidest teistest ühenduse — eelkõige Prantsusmaa või Saksamaa — feta juustu tootjatest, kes võisid vabalt feta juustu toota ja turustada, ilma et nad oleksid pidanud selleks lisama oma tootele geograafilist päritolu täpsustava märke.
- 64 Hagejad väidavad ühtlasi, et Taani õigusnormi tuleb käsitada kvaliteedimärki sätestava õigusnormina.

- 65 Selle kohta tuleks kõigepealt märkida, et nagu kohtutoimikust nähtub, ei võetud seda Taani õigusnormi vastu Taani feta juustu võimalike eriliste kvaliteediomaduste kaitsmiseks või väärtustamiseks, vaid vajadusest tagada tarbijatele aus ja õige teave, vältides Kreeka fetaga segiajamise tõenäosust. Taani õigusnorm näeb muide samuti ette, et tervele reale teistele Taanis toodetud ja ajalooliselt teistest liikmesriikidest või kolmandatest riikidest pärit juustudele (grana, munster, gouda jt) tuleb lisada omadussõna „Taani”.
- 66 Seejärel tuleb täheldada, et hagejad ei esitanud väiteid, mis tõestaksid, et kõnesolevat õigusakti võiks käsitada kvaliteedimärki kehtestava õigusaktina, ega pole suutnud tõestada sellise kvaliteedimärgi kokkusobivust EÜ artiklitega 28 ja 30. Kohtupraktikast tuleneb nimelt, et õigus kvaliteedinimetusele võib — peale päritolunimetuste ja päritolutähiste suhtes kehtivate eeskirjade — sõltuda ainult tootele omastest objektiivsetest omadustest, mis määravad toote kvaliteedi madalama kvaliteediga sama toote suhtes, mitte aga toote ühe või teise tootmisjärgu geograafilisest asukohast, ning et kvaliteedinimetused ei tohi seonduda kõnesolevate toodete tootmisega teatud riigi teatud paigas, vaid ainult tootele omaste objektiivsete omadustega, mis annavad toodetele seadusega nõutava kvaliteedi (vt selle kohta Euroopa Kohtu 12. oktoobri 1978. aasta otsus kohtuasjas 13/78: Eggers, EKL 1978, lk 1935, punktid 24 ja 25; 5. novembri 2002. aasta otsus kohtuasjas C-325/00: komisjon v. Saksamaa, EKL 2002, lk I-9977, ja 6. märtsi 2003. aasta otsus kohtuasjas C-6/02: komisjon v. Prantsusmaa, EKL 2003, lk I-2389).
- 67 Igatahes, isegi kui kõnesolevat Taani seadust võib vaadelda kui kvaliteedimärki sätestavat õigusakti, siis sellest üksi ei piisa hagejate eristamiseks kõikidest teistest feta tootjatest, kes täidavad Taani õigusaktis kehtestatud kohustusi.
- 68 Pealegi tuleks täpsustada, et erilise õiguse puudumist hagejatel kinnitab ka asjaolu, et nende olukord on sõnaselgelt abstraktselt ja üldiselt reguleeritud alusmääruse artikli 13 lõikes 2, mis näeb ette üleminekuperioodi, mis kindlustab vahet tegemata

kõikidele tootjatele teatud tingimuste täitmisel piisavalt pika kohanemisaja, et vältida võimalikke kahjusid (vt selle kohta eespool punktis 52 viidatud määrus Alpenhain-Camembert-Werk jt v. komisjon, punkt 66). Seega ei erista asjaolu, et see üleminekuperiood puudutab hagejad, neid teistest.

- 69 Teiseks, mis puutub väitesse, et hagejate olukord on eriline selle poolest, et nende toodang moodustab olulise osa feta juustu toodangust Euroopa Liidus, siis piisab sellest, kui meenutada, et asjaolu, et ettevõtjal on suur turuosa, ei ole iseenesest piisav eristamiseks teda kõigist teistest ettevõtjatest, keda vaidlustatud määrus puudutab (Esimese Astme Kohtu 9. novembri 1999. aasta määrus kohtuasjas T-114/99: CSR Pampryl v. komisjon, EKL 2000, lk II-3331, punkt 46, ja eespool punktis 52 viidatud määrus Alpenhain-Camembert-Werk jt v. komisjon, punkt 58).
- 70 Kolmandaks, mis puudutab argumenti nimetuse „feta” Kreeka tootjate jaoks registreerimise tagajärgedega arvesse võtmise kohta hagejate olukorra eristamiseks konkurentsi seisukohast, siis tuleb meenutada, et asjaolu, et üldiselt kohaldatav akt võib kaasa tuua erinevaid konkreetseid tagajärgi erinevatele õigussubjektidele, kelle suhtes teda kohaldatakse, ei tähenda igal juhul nende õigussubjektide eristamist kõigist teistest puudutatud ettevõtjatest, kuna see akt kuulub kohaldamisele, nagu ka antud kohtuasjas, objektiivselt määratletud olukorrast tulenevalt (Esimese Astme Kohtu 22. veebruari 2000. aasta otsus kohtuasjas T-138/98: ACAV jt v. nõukogu, EKL 2000, lk II-341, punkt 66) ja eespool punktis 44 viidatud määrus La Conquete v. komisjon, punkt 37).
- 71 Pealegi on Euroopa Kohus sõnaselgelt kinnitanud, et asjaolust, et üks hageja satub päritolunimetuse registreerimise määruuse vastuvõtmise tõttu olukorda, kus ta peab määruuse tingimustele vastamiseks oma tootmisstruktuuri vastavalt kohandama, ei piisa selleks, et see äriühing oleks isiklikult puudutatud üksikakti adressaadiga

sarnasel viisil (eespool punktis 44 viidatud määrus *La Conquete v. komisjon*, punkt 35).

- 72 Neljandaks, mis puutub hagejate argumenti väidetava komisjoni kohustuse kohta võtta arvesse hagejate olukorda määruse vastuvõtmise ajal, siis ainult sellest, et komisjon on kohustatud välja selgitama kõnesoleva õigusakti võimalikud negatiivsed tagajärjed teatavatele ettevõtjatele, ei saa järeldada, et see akt puudutab neid isiklikult EÜ artikli 230 neljanda lõigu tähenduses (vt selle kohta Euroopa Kohtu 10. aprilli 2003. aasta otsus kohtuasjas C-142/00 P: komisjon *v. Nederlandse Antillen*, EKL 2003, lk I-3483, punkt 75).
- 73 Viiendaks ja viimaseks, mis puudutab hagejate argumenti tõhusa kohtuliku kaitse nõude kohta, siis tuleb kõigepealt märkida, et tühistamishagiga ei ole võimalik ühenduse kohtusse pöörduda isegi juhul, kui ühenduse kohtu teostatud uurimise tulemusena oleks tõendatud, et siseriiklikud menetlusnormid ei võimalda üksikisikul esitada hagi, millega oleks võimalik vaidlustada asjaomase ühenduse akti seaduspärasust (Euroopa Kohtu 12. detsembri 2003. aasta määrus kohtuasjas C-258/02 P: *Bactria v. komisjon* (EKL 2003, lk I-15105, punkt 58).
- 74 Peale selle on Euroopa Kohus EÜ artikli 230 neljandas lõigus sätestatud isikliku huvi tingimuse kohta sõnaselgelt öelnud, et viimast tuleb tõlgendada tõhusa kohtuliku kaitse põhimõtteid silmas pidades ja võttes arvesse erinevaid asjaolusid, mis hagejat teistest eristavad, kuid selle tõlgenduse tulemusena ei saa kõrvale heita asjaomast tingimust, mis on sõnaselgelt asutamislepingus ette nähtud, ilma et ületataks sama lepinguga ühenduse kohtutele antud pädevust. Sellest tulenevalt ei saa ükski füüsiline ega juriidiline isik nimetatud tingimuse täitmata jätmise korral esitada määruse vastu tühistamishagi (Euroopa Kohtu 25. juuli 2002. aasta otsus kohtuasjas C-50/00 P: *Unión de Pequeños Agricultores v. nõukogu*, EKL 2002, lk I-6677, punktid 36, 37 ja 39, ja 1. aprilli 2004. aasta otsus kohtuasjas C-263/02 P: komisjon *v. Jégo-Quéré*, EKL 2004, lk I-3425, punkt 33).

- 75 Esitatud põhjendustest järeldeb, et Taani feta juustu tootjaid ei saa käsitada vaidlustatud määrusest isiklikult puudutatutena EÜ artikli 230 neljanda lõigu tähenduses.
- 76 Eelnevast järeldeb, et kuna vaidlustatud määrus kujutab endast üldiselt kohaldatavat meedet ja kuna see ei mõjuta hagejaid viimaste teatavate eriomaduste tõttu või faktilise olukorra tõttu, mille poolest nad erinevad kõigist teistest isikutest, on hagi vastuvõetamatu.

Kohtukulud

- 77 Kodukorra artikli 87 lõike 2 alusel on kohtuvaidluse kaotanud pool kohustatud hüvitama kohtukulud, kui vastaspool on seda nõudnud. Kuna hagejad on kohtuvaidluse kaotanud, tuleb komisjoni vastava nõude alusel jätta nende kohtukulud nende endi kanda ja mõista neilt välja komisjoni kohtukulud.
- 78 Kodukorra artikli 87 lõike 4 esimese lõigu alusel kannavad menetlusse astuvad liikmesriigid oma kohtukulud ise. Käesoleval juhul tuleb Kreeka Vabariigi ning Suurbritannia ja Põhja-Iiri Ühendkuningriigi kohtukulud jätta nende endi kanda.
- 79 Kodukorra artikli 87 lõike 4 kolmanda lõigu alusel võib Esimese Astme Kohus määrata, et teised menetlusse astujad peale liikmesriikide ja institutsioonide kannavad oma kohtukulud ise. Käesoleval juhul jäetakse SEV-GAP-i kohtukulud tema enda kanda.

Esitatud põhjendustest lähtudes

ESIMESE ASTME KOHUS (kolmas koda)

määrab:

- 1. Jätta hagi vastuvõetamatuse tõttu rahuldamata.**
- 2. Jätta hagejate kohtukulud nende endi kanda ja mõista neilt välja komisjoni kohtukulud.**
- 3. Jätta Kreeka Vabariigi, Suurbritannia ja Põhja-Iiri Ühendkuningriigi ning Kreeka Piimatootjate Ühenduse Syndesmos Ellinikon Viomichanion Galaktokomikon Proïonton (SEV-GAP) kohtukulud nende endi kanda.**

Luxembourg, 13. detsember 2005.

Kohtusekretär

E. Coulon

Koja esimees

M. Jaeger